

Drage čebelarke in čebelarji!

Ko imaš možnost pisati o naravi in o razvoju dogajanj v njej, še posebej glede na čebele, besed ne zmanjka in po glavi šviga veliko idej za pisanje.

Sedaj ko je letošnja pašna sezona, o kateri je več napisanega v posebnem prispevku, že krepko za nami, lahko tudi za letošnje leto trdimo, da je bilo nekaj posebnega. Pa ne mislim posebno zaradi same pridelave medu, pač pa posebno zaradi vremena. Če lahko rečemo »posebno«, saj po dogajanjih zadnjih let težko ocenimo, katero leto je posebno, drugačno od normalnega. Normalno, idealno leto bi po mojem mnenju moralo potekati približno takole: na začetku leta sneg in nizke temperature, ki bi v nočnem času vztrajale pod lediščem vse do sredine marca. Nato bi se temperature počasi dvigovale, stalile snežno odejo in povzročile razcvet prvih spomladanskih rastlin, ki so za uspešen razvoj čebeljih družin izrednega pomena. Aprilsko muhasto vreme bi nam postreglo s kar nekaj padavinami in temperaturami ponoči do 10 stopinj, čez dan do 20. V tem času bi čebele obiskovale cvetlice, grmovnice, sadno drevje in divjo češnjo ter tako nabrale dovolj za prvo točenje cvetličnega medu. Sledila bi intenzivnejša paša na oljni ogrščici, družine bi se dobro zalegle in številčno okrepile ter tako pripravile na pašo akacije, ki bi se začela 10. maja na območju Primorske. Z desetdnevним zamikom bi akacija zacvetela tudi na južnem delu države in v Prekmurju. Hkrati z medenjem akacije bi na območjih gozda potekala paša na javorju. Po koncu akacije in javorjeve paše ob še vedno zelo stabilnem vremenu in višji zračni vlagi bi začelo medenje na smreki, nato bi sledila paša na kostanju in lipi in za konec idealne pašne sezone bi se medenje pojavilo še na hoji in bi vztrajalo vse do sredine avgusta.

Sliši se lepo, vendar vsi, ki se ukvarjamo s čebelarstvom, vemo, da kaj takega lahko slišimo le v pravljici. Realno stanje je popolnoma drugačno. Še dobro se spomnimo žledoloma leta 2014, lanske hude pomladanske pozebe in decembrskega vetroloma ter škode, ki jo povzroča lubadar. To so le tiste najbolj izrazite katastrofe, koliko je pa še tistih sprememb znotraj posameznega letnega časa, ki se vse pogosteje pojavljajo in smo jih dnevno deležni. Od pozeb, pogostih padavin, močnih padavin, hitrih temperaturnih sprememb, milih zim, poznega sneženja, vetra, suš do vročinskih valov in še bi lahko naštevali.

Čebelarstvo je dejavnost »brez strehe nad glavo«, smo na milost in nemilost prepuščeni naravi. Če jo

še tako spremljamo, preučujemo in občudujemo, ne bomo nikoli z gotovostjo predvideli njenih namer in dejanj. Ne glede na to, koliko smo vestni, se trudimo in vlagamo, če narava ne ponudi in ne omogoči, nimamo nič.

Narava se tako ali drugače spreminja, saj to dela že vrsto let, stoletij, tisočletij ... in z njo tudi mi, ki smo tako ali drugače del nje. Podnebje se spreminja, to je dejstvo. Ali gre za normalen cikel ali se na ta način kažejo negativni vplivi človeka na okolje, pa je drugo vprašanje. Popolnoma zanemariti vplivov človeka na okolje žal ne gre, saj smo med razvojem spoznali in dokazali, da naša dejanja vendarle imajo negativne vplive. Najbolj te spremembe občutimo prav čebelarji in drugi v kmetijski panogi, saj smo od narave neposredno odvisni. Še bolj skrb vzbujajoče pa so napovedi, da se bo stanje v prihodnje še stopnjevalo in slabšalo. Kot kaže, bodo intervali posameznih paš krajši, posamezna območja medenja bolj ali manj izrazita, brezpašno obdobje po končani paši vse daljše.

Ker nisem in ne želim biti črnogled, bom ponovil, kar sem že večkrat rekel: »Čebelarji smo večni optimisti in prav je tako, ker drugače tega dela ne bi opravljali.« Še naprej bomo morali vzrejati močne čebelje družine, ki jim bo uspelo v dani situaciji pašo najbolje izkoristiti. Zelo pomembno bo dobro in natančno spremljanje narave, rastlin in v končni fazi povzročiteljev medenja, saj bo to igralo odločilno vlogo pri iskanju in nameščanju čebeljih družin. Kot najbrž že veste, sem nasledil Jureta Justinka, ki je zadnjih nekaj let zelo uspešno vodil opazovalno-napovedovalno službo medenja. Ta naloga ob zdajšnjem ritmu spreminjanja narave ni lahka. Še bolj bomo morali sodelovati, se pogovarjati in povezovati, saj bomo le na ta način premagovali ovire, ki nas čakajo.

Za konec vsem želim in upam, da imate za seboj uspešno sezono in zdrave čebele, in želim, da bomo drugo leto takšen čas govorili o rekordni sezoni z zelo majhnimi izgubami.

Naj med!

Aleš Bozovičar, vodja Opazovalno-napovedovalne službe